

SEPTEMBER 1988

DE VERENIGING VAN DORPSBELANGEN HOLWERD

KONTAKTBLAD VOOR HOLWERD EN OMGEVING

WINDMOLENS

Op de in dit artikel geplaatste foto ziet u de windmolen die is geplaatst bij het melkoverslagstation aan de Ternaarderweg. Deze molen is eigendom van de vereniging collectief bezit windmolens (VCBW), een vereniging die zich beijvert voor schone energie. Hun eerste molen werd geplaatst in Zurich bij de afsluitdijk.

Een zelfde molen als aan de Ternaarderweg is geplaatst op lands welvaren maar deze is eigendom van de firma W.J.Pars die aldaar een bedrijf wil stichten. Door deze molen was het voor de vcbw niet mogelijk hun derde molen aldaar te zetten. Volgens hun was nu de enige mogelijkheid nog deze bij de tonnebrêge, omdat dit de enige plaats was dichtgenoeg bij een aansluitmogelijkheid op het openbare net. Men hoeft geen nieuwe transformator te plaatsen daar hier reeds een is. Volgens de vcbw is er in de gehele gemeente geen alternatieve plaats.

Nu dragen wij de windenergie projecten een zeer warm hart toe maar deze locatie schoot ons wel in het verkeerde keelgat. Immers het was dorpsbelang die een zestal jaren geleden het initiatief nam in overleg met de voormalige gemeente west om op deze plaats een recreatiemogelijkheid te scheppen in een ruilverkavelingsgebied alwaar de wegen recht zijn en er geen of nauwelijks plekje zijn waar men kan recreëren. Bossages werden aangelegd met een picknickbank en vele mensen maakten tot nu toe gebruik van deze locatie dan wel om te vissen dan wel om de boot aan te leggen en te picknicken of anderszins de dag door te brengen.

Het plaatsen van een windmolen op onze picknickbank is de doodsteek voor dit stukje recreatie. Tegen deze plaats hebben we dan ook bezwaar aangetekend

bij de gemeente. Het lijkt ons dat er langs de waddenkust andere plaatsen zijn die geschikter zijn om te bouwen. Deze windmolen is ter plaatse ook niet functioneel, staat niet bij een bedrijf o.i.d. Horizonvervuiling begint het wel te worden als u ziet dat er in en rondom Holwerd al vier van deze grote molens staan. We worden dus redelijk overbedeeld met molens.

Ook de Rijks Planologische dienst ziet deze grote molens liever bij grote waterbouwkundige werken, scheepvaartroutes, verstedelijkte gebieden en industrieterreinen. We wachten de verdere ontwikkeling af.

Op het laatste moment lukte het ons nog de heer Pars aan de telefoon te krijgen die we zo graag een aantal vragen wilden stellen.

DB: Wat voor soort activiteiten gaat u ontwikkelen?

Dhr. Pars: Verwerking van afvalzuren langs chemische weg, wat globaal er op neerkomt dat we afvalprodukten van andere bedrijven min of meer voor wedergebruik geschikt gaan maken.

DB: Hoe komt u bij Friesland en met name Holwerd?

Dhr. Pars: Friesland omdat ik zelf een Fries ben en graag naar Friesland wil komen. Holwerd omdat dit uiteindelijk als beste plaats overbleef. Plaatsen als Lemmer, Harlingen, Franeker heb ik ook bekeken maar aan de stukken grond die ik kon kopen kleefden allerlei bezwaren. Financiële, planologische of bezwaren die te maken hadden met de windmolen. Prins in Dokkum o.a. heeft me op het idee gebracht en zij zijn ook een leverancier voor mij van verwerkingsprodukten. Het industrieterrein Betterwird is een terrein waar "nette" gebouwen staan en is me ook te duur. De plaats is ook zeer geschikt voor een

windmolen. Veel wind en het verkrijgen van een vergunning gaf geen problemen
DB: Wij hebben begrepen dat er bezwaren zijn gemaakt door omwonenden en
werkenden.

Dhr. Pars: Er liggen inderdaad een aantal bezwaren. Men is bang voor vervuiling
ter plaatse dan wel dat mijn procedé materiaal zal aantasten. Uiteraard ben ik
het hier niet mee eens, naar mijn idee zijn er voldoende waarborgen voor
volledige veiligheid.

DB: Wij kunnen ons deze bezwaren goed voorstellen. We denken dat niemand
u als buurman zou wensen.

Dhr. Pars: Men wil mij zien als de grote vervuiler maar ik help juist schadelijke
stoffen uit het milieu te halen. Misschien is het interessant te weten dat we
binnenkort willen beginnen met een proefopstelling in de oude melkfabriek
van Lioessens, dit op aanraden van gemeentewerken te Ternaard. Niet op
schaal dus, dat is niet mogelijk, maar zeg maar een kleine fabriek. Bezwaar-
den en vergunninggevers kunnen het proces hier aanschouwen. Voor alle par-
tijen lijkt me dit goed toe en het bespaart mij mogelijk veel geld in de toe-
komst.

DB: Wij danken u voor dit gesprek en we zullen de zaak uiteraard kritisch
blijven volgen.

Pollehoeve.

Deze is verkocht en wel
aan een aantal Duitse
kerken die er een soort
conferentie-/vakantiehuis
van wil maken. Bezoekers
zouden zijn mensen of
groepen die zich al dan niet
oriënterend vanuit al dan
niet religieuze achtergrond
willen verpozen in een
rustige omgeving.

De heer Jansen, een Duitse
dominee, ontvangt nu

regelmatig groepen bij hem thuis in Ternaard aan de Oranjebuurt. Hij was
jammer genoeg niet voor commentaar bereikbaar maar we hopen dat u dat nog
tegoed houdt in een volgend nummer. Het is prettig te weten dat de Pollehoeve
weer een bestemming heeft en dat het verval wordt teruggedraaid. Eind
september hoopt men met de reparatiewerkzaamheden te beginnen.

Parallelweg Holwerd - Dokkum

Gezien het feit dat de werkzaamheden nog steeds niet van start zijn gegaan hebben we nog maar eens met Provinciale waterstaat contact opgenomen. Het werk blijkt te zijn uitbesteed aan de firma Oosterhof die eind september - begin oktober met de werkzaamheden zal aanvangen. Reden van de stagnatie was volgens de betrokken ambtenaar het feit dat er niet volstaan kon worden met het opplappen van het wegdek daar de staat van onderhoud abominabel is.

Ze gaven toe dat het geheel verwaarloosd is waardoor nu een veel duurdere opknapping nodig is waarvoor zelfs een geheel nieuwe machine nodig blijkt te zijn die nu nog elders in den lande proefdraait. Het gaat er om dat de bovenlaag verwijderd wordt en dat aan het funderingszand specie en water toegevoegd wordt voor een nieuwe fundering waarna de toplaag opnieuw aangebracht gaat worden. De onderlaag zal enige tijd goed moeten harden waarvoor de bewoners aan deze weg zal worden gevraagd niet met zwaar materieel op deze onderlaag te rijden. Fietsen hierover kan men al wel. Jammer alleen dat één en ander niet is gebeurd tijdens de schoolvakanties. Volgens Provinciale waterstaat zal alles voor de donkere periode gereed zijn.

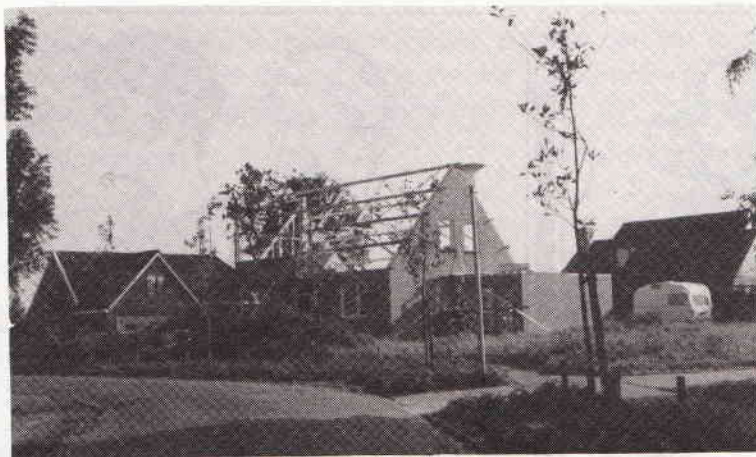
Laatste nieuws: De werkzaamheden zijn begonnen op 19 september j.l.

Niet een stuk maanlandschap maar de parallelweg zoals die er op vele plaatsen uitziet hetgeen vaak gevaarlijke situaties oplevert voor m.n. de fietsers.

Braderie en ringrijden 16 juli j.l.

De ochtend startte met zware hoosbuien zodat het ergste werd gevreesd. Later klaarde het weer aanzienlijk op zodat er redelijk ideale omstandigheden waren voor een braderie. Vanwege de slechte start waren er toch al wat standhouders die hun biezen hadden gepakt waardoor één en ander een wat kale indruk maakte hetgeen de sfeer niet bevorderde. Voor het overige was het best

Bouwactiviteiten in het dorp

Men heeft een begin gemaakt met de bouw van drie premiewoningen aan de Elbasterwei waardoor dit stukje braakliggend terrein weer is opgevuld hetgeen ons genoeg doet.

Ook op de Theebus is men bezig met een huis in de vrije sector van de heer Hoekstra waardoor de Theebus ook redelijk goed bezet is. Over de bouwkavels naast de Openbare school is nog niets definitiefs bekend.

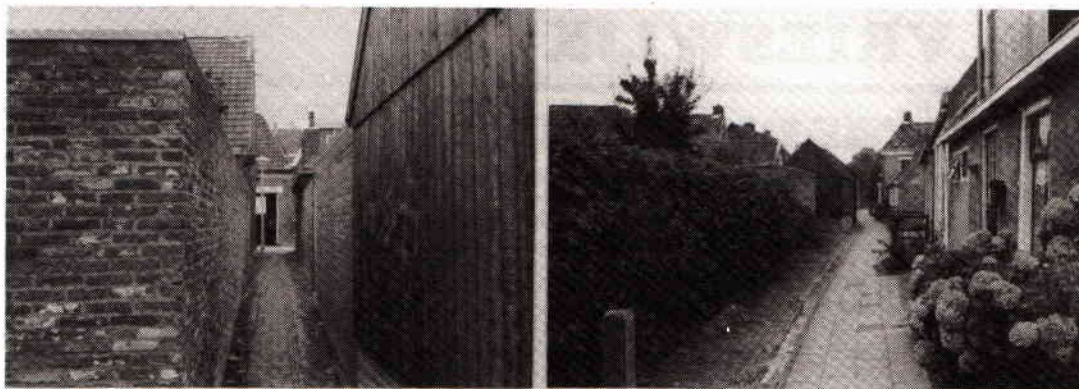
Het pand "Feringa" wordt eindelijk gesloopt en dat werd ook wel tijd.

Enorme verwaarlozing in de laatste jaren heeft ervoor gezorgd dat het huis al bijna tot pulp was vergaan. Het verbaast ons nog dat er slopers aan te pas moeten komen. In de toekomst zullen hier twee woningwetwoningen worden neergezet.

Burgemeester en wethouders maken bekend dat het in de bedoeling ligt, ter afronding van de herinrichting van de dorpskom van Holwerd, in 1990 over te gaan tot de volgende werkzaamheden:

- Blomsteech : Tegels/klinkers vervangen door gele waal formaat klinkers.
- Steeg tussen Blomsteech en Radiostrjitte : Aanbrengen klinkerverharding.
- Bollemanssteech : Tegels vervangen door gele waal formaat klinkers.
- Gedeelte Gama : Aanbrengen klinkerverharding.
- Gedeelte Hemmingawei : Herstraten.
- Kloksteech : Tegels vervangen door gele waal formaat klinkers.
- Kijdykje : Tegels/klinkers vervangen door gele waal formaat klinkers.
- Gedeelte Waling Dykstrastrjitte : Herstraten.
- Waling Dykstrastrjitte : Weg versmallen ter hoogte Doopsgezinde kerk.

Op bovenstaande foto's de Bloemsteeg en de steeg tussen Bloemsteeg en Radiostraat. Nu niet direct verkeersaderen vandaar deze foto's. Wel zijn het in feite hele fraaie stegen en een nieuwe, andere bestrating vinden we dan ook zeker op z'n plaats.

Tennisbaan.

Herhaalde malen werden we geconfronteerd met de vraag of er in Holwerd niet eens tennisbanen konden komen. Op zich een niet onredelijke wens temeer daar men in Ternaard denkt aan een derde baan gezien de toenemende drukte

op deze banen. Mochten er initiatieven komen van potentiële tennissers dan zullen we dit wel ondersteunen mits het natuurlijk levensvatbaar blijkt te zijn. Zelf zullen we niet het initiatief hiertoe nemen daar we van mening zijn dat dit niet tot de taak van dorpsbelang behoort.

Aan de andere kant moet het ook niet zo zijn dat we straks zitten met twee tennisverenigingen zo dicht bij elkaar. Holwerd zal behalve de nieuwe leden ook leden weghalen uit Ternaard zodat twee clubs ontstaan die beide nauwelijks genoeg leden hebben om een sluitende begroting te verkrijgen. Concentratie van sporten in bepaalde dorpen vinden we geen slechte zaak. Holwerd heeft immers de sporthal en vanuit de andere dorpen komt men ook hier tennissen of korfballen.

Ook de gemeente staat natuurlijk niet te juichen bij dergelijke plannen. Het geeft versnippering van de aanwezige sportgelden want de begroting zal echt niet worden verruimd wanneer er elders weer een nieuwe club ontstaat. Wel hebben we het bestuur van de tennisclub Ternaard gevraagd of het mogelijk is de derde baan in Holwerd aan te leggen als een soort dependance van Ternaard. Om bovengenoemde redenen heeft men dit afgewezen.

In het verleden heeft men zeer bewust gekozen voor de naam tennisvereniging West-Dongeradeel. Niet om persé het gehele gebied te claimen maar om een club te zijn voor alle dorpen van west. Om echter alles open te laten hebben we geen medewerking verleend aan het verzoek van tennisvereniging W.D. om hun te steunen de derde baan te krijgen, iets wat dorpsbelang Hantum bijv. wel heeft gedaan.

Ontspanningsavonden/middagen in de "Nijhof" te Holwerd.

Reeds eerder hebben we u er op attent gemaakt dat er regelmatig uitvoeringen zijn in de "Nijhof". Deze ontspanningen zijn niet alleen bedoeld voor de bewoners maar even zo goed voor alle mensen uit Holwerd. Het is voor zowel de bewoners als voor de artiesten prettig als de zaal vol zit en u heeft vertier vlak bij huis. Ook schreven we al over de mogelijkheid van vervoer wanneer u dit niet heeft of kunt regelen. U kunt hiervoor altijd bellen één van de bestuursleden of dhr. Dijkstra van het gelijknamige taxibedrijf die ook z'n diensten heeft aangeboden. Het programma tot het einde van het jaar ziet er als volgt uit:

- 29 sept.	Toneeluitvoering van Ternaard
"Vakantiegangers"	aanvang 19.30 uur
- 19 okt.	Mondorgelgroep uit Harlingen
"Ons genoeg"	aanvang 14.30 uur
- 8 nov.	Toneel Pro Rege uit Holwerd
"Sibbesykte"	aanvang 19.30 uur
- 23 nov.	Verkoopmiddag van de gemaakte
spullen van de bezigheidstherapie	14.00 - 16.00 uur

- 14 december	Kinderkoor uit Hallum	aanvang 14.30 uur
- 22 december	Kerstmiddag	aanvang 14.30 uur

De mensen van de "Nijhof" heten u allen van harte welkom bij deze evenementen. Wij rekenen op veel mensen uit het dorp!

Bibliotheek

Het departement Holwerd van de maatschappij tot nut van het algemeen heeft middels een circulaire aan de bevolking laten weten haar bibliotheekactiviteiten in Holwerd te gaan staken. Dit omdat er geen alternatieve uitleenruimte te vinden was, na de sloop van de oude locatie. We betreuren dit ten zeerste. Ook wij hebben er herhaalde malen bij de gemeente op aangedrongen moeite te doen voor een bepaalde ruimte. Het argument was telkenmale dat een en ander te duur was. Mogelijk nog niet eens de beschikkingstelling van een ruimte als wel de jaarlijkse terugkerende exploitatie hiervan. De bibliobus wordt gefinancierd door de provincie en dus is het voor de gemeente niet of-of maar slechts niet of wel. De keuze laat zich raden. Het is in-triest dat het zo moet lopen.

De bibliobus dus.

De jeugdbibliobus staat in Holwerd op vrijdagmiddag van 16.30 - 17.00 uur op de kruising Stationsweg - Elbasterweg.

Voor volwassenen op woensdag van 17.30 - 18.30 uur.

Nieuw bedrijf(je) op industrieterrein.

Door publicaties van gemeentewege komt het ons ter ore dat een bedrijfje zich wil gaan vestigen op landswelven. Normaal gesproken een verheugende mededeling maar het blijkt te gaan om een chemisch bedrijf waar voorlopig hooguit drie mensen werk zullen vinden. Nu behoeft het feit dat het gaat om een chemisch bedrijf niet problematisch te zijn. De firma Pars waar het hier om gaat moet voldoen aan een aantal eisen die gezien de complexiteit van de activiteiten neergelegd zijn in een drietal wetten. Wet chemische afvalstoffen, afvalstoffenwet incl. hinderwet en de wet op verontreiniging oppervlakte water. De firma heeft niet alleen te maken met de gemeente maar ook met provincie en rijksoverheid. Kortom het bedrijf moet voldoen aan zeer strenge milieu-eisen en zeker in een tijd waarin het ene milieuschandaal na het andere aan het licht komt zal men niet licht een vergunning afgeven. Nadere informatie over deze procedure hebben wij nog niet en daarom nemen wij in dit stadium nog geen standpunt in m.b.t. deze vestiging. Op voorhand negatief zijn we zeker niet. Voor geïnteresseerden volgt hierbij een opsomming van de activiteiten die deze firma wil gaan ontwikkelen. Een wat technisch verhaal wat we dan ook niet beknopt konden weergeven.

(Zie volgende pagina)

gaat het om kleine hoeveelheden maar het blijft een zware aantasting voor het milieu.

Speciaal voor dit doel staat er bij de brandweerkazerne in Dokkum een witte container waar afgewerkte olie in kan worden gegooid. Denk hieraan wanneer u dergelijk afval hebt!

HENK'S PLATENBAR

Voor al uw muziek

top 40 elke week de nieuwsten
(incl. de TIPPARADE)
nederlands-talig
golden oldies keuze uit meer dan 250 verschillende.
country
fryske
duits-talige

Zoekt u nog iets? Vraag het ons!
Dit alles SINGLE, LP, MC en CD.

het GOEDKOOPSTE adres: VISWEG 18, HOLWERD, TEL. 05197-2079

"Nieuw" in Holwerd

Het is gebruikelijk, dat een bedrijf(je) of winkel bij de (her)opening van de zijde van Dorpsbelang wat extra aandacht krijgt.

Onder de noemer: beter laat dan nooit stellen we ditmaal aan u voor: *de enige, echte platenzaak van Holwerd.*

Zo'n anderhalf jaar geleden ging dhr. Henk Bruinsma, wonende aan de Visweg, van start met de verkoop van grammofonplaten en vele aanverwante artikelen. Onder de naam "Henk's Platenbar" probeert hij zijn zwarte schijven aan de man te brengen. De trotse eigenaar, die nauw samenwerkt met platenhandel "De Stille Genie-ter" uit Harkema, weet niet van ophouden. Binnenkort wordt de winkel weer uitgebreid, want de collectie groeit voortdurend.

In de bakken en op de planken staan meer dan 3000 platen op een koper te wachten. Daaronder bevinden zich vele golden oldies, exemplaren die in de handel niet of nauwelijks meer te krijgen zijn. Vooral de zend-amateurs en de liefhebbers van

deze overwegend Nederlands-, Duits- en Friestalige muziek kunnen er te kust en te keur . (Maar om een misverstand te voorkomen: zijn privé-collectie is voor geen goud te koop)

Ook op andere terreinen probeert Henk de zaken professioneel aan te pakken. Zo wordt de Top-40 op de voet gevolgd en elke nieuwe plaat is direct leverbaar of eventueel te bestellen. Als je in deze handel aan de weg wilt timmeren, moet je 'up to date' blijven, hetgeen inhoudt dat Henk zich met ingang van september ook is gaan toeleggen op de markt van de cd's.

Echt reclame maken doen we in deze rubriek niet. Maar iemand een hart onder de riem steken kan volgens ons geen kwaad. Een bezoek aan het gezellige schuurtje annex 'bar' is best eens de moeite waard.

De **JEUGDBIBLIOBUS** staat in Holwerd op vrijdagmiddag van 16.30 tot 17.00 uur op de kruising Stationsweg - Elbasterweg.

Voor **volwassenen** op woensdag van 17.30 tot 18.30 uur.

'de **SNEINTEJUNSPLOECH**' spilet nochris foar jimme it stik "Mei tûkel teamen" en wol op freed 4 nov. om 8 oere yn "'t Sintrum". It stik is skreun troch N. Dijkema. Tagongspriis f 6,50.

FOKKO WOUTERS

warmtetechnisch adviesburo

ACI gedipl.

★ **ADVISERING VOOR ALLE INSTALLATIES**

★ **ENERGIE BESPARING**

★ **ZWEMBADINSTALLATIES**

MIEDWEG 2, HOLWERD

TEL. 05197-1937

- 10 okt.: 19.45 u. Mevr. v.d. Goot spreekt over de nazorg van borstkanker.
 7 nov.: Creatieve avond o.l.v. mevr. Braaksma.
 17 nov.: Boerinnedag in Leeuwarden.
 21 nov.: Dhr. Bijlsma uit Exmorra over Ruth in onze tijd.
 19 dec.: Kerstavond.
 16 jan.: Apotheker Dikhoff met een lezing en dia's. Collecte voor een goed doel.
 30 jan.: Ons petekind Sumayah Khalil wordt 8 jaar.
 3 feb.: Gezinsavond in Leeuwarden.
 13 feb.: Klaas Winkel met Tafeltje dek je.
 13 mrt.: Demonstratie Handwerkhuis.
 11 apr.: Excursie naar de Leeuwarder Courant.
 17 apr.: Jaarvergadering.
 20 apr.: Provinciale jaarvergadering in Drachten.

Het bestuur:

Pres.	A. Hylkema-Plantinga, Smidsstrjitte 17, Hantum	05198-1904
2e Pres.	P. de Graaf-v.d. Meer, Lytse wei 2, Ternaard	05198-1929
Secr.	B. Boltjes-Seepma, Stationsweg 15, Ternaard	05198-1331
Penningm.	A. v.d. Kooi-Roord, G. Japiksstraat 22, Ternaard	05198-1395
Poppekoer	E. Talsma-Pruiksma, Seepmawei 4, Ternaard	05198-1227
cursussen/ ledenlijst	Mevr. Boonstra-Acronius, Voorstraat 12, Holwerd	05197-1554

VROUWEN RAAD HOLWERD

Begin oktober beginnen we weer met ons Handwerkclubje. Nieuwe leden zijn van harte welkom, dus 60 jaar en ouder, kom eens kijken. Maandagsmiddags van 3.00 tot 5.00 uur in het lokaal achter de Doopsgezinde kerk in Holwerd.

Informatiedagen van de Stichting Welzijn Ouderen Dongeradeel.

De Stichting Welzijn Ouderen organiseert, in samenwerking met andere organisaties, op 2 plaatsen in de gemeente Dongeradeel een gezondheidsinformatiemarkt. Deze dagen zijn bedoeld voor mensen van 55 jaar en ouder in Dongeradeel-Oost en -West.

Tijdens deze marktdagen zullen zowel regionale als landelijke organisaties informatie geven via persoonlijk contact, schriftelijk materiaal, dia- en videopresentaties. Enkele deelnemende organisaties zijn nu al te noemen: Gezinszorg, Groene Kruis, Verzorgingshuizen, Woningbouwcorporatie, Maaltijdsenservice Ferwerd, MADINOF, Informatie- en Advieswinkel, APFZ, Veilig Verkeer Nederland, Nationaal Reumafonds, PTT Telecommunicatie enz.

Ook de Stichting Welzijn Ouderen Dongeradeel zal daar nadere bekendheid geven aan de diensten die zij te bieden hebben aan mensen van 55 jaar en ouder. Verder kan men mee doen aan of kijken naar volksdans en bewegingsspellen.

Na de opening om 10 uur zal dokter H.W. ter Haar, voormalig directeur van Nieuw Toutenburg, een inleiding houden over dementie. U bent van harte welkom op één van deze dagen, die gehouden worden op: Dinsdag 27 september a.s. in de Dobbe te Anjum (in Oost) en op dinsdag 18 oktober a.s. in sporthal de Ynset te Holwerd (in West). Men kan er terecht van 10.00 - 12.30 uur en van 13.30 - 16.30 uur.

Tocht ouden van dagen op 22 juni 1988.

Het was 's morgens bij ons vertrek een beetje regenachtig toen de bus vertrok om 8 uur 45 uit Holwerd, maar een ieder was welgemutst dus geen zorgen, richting, wisten we niet, maar het bestuur van Dorpsbelang had ook deze keer voor een uiterst mooie route gezorgd. Met 32 personen in een comfortabele bus gingen we dus op weg. We werden uitstekend door 4 bestuursleden en wijkzuster Boersma, de dames S. de Jong, H. Hiddema en J. Osinga plus de heer D. Bergema die we

vlug voorbij maar de terugreis duurde nog plm. 2 uur en gezien we om half zeven weer in Holwerd terug zouden zijn was er geen tijd meer voor een afscheidsborreltje onderweg. Keurig op tijd naderden we Holwerd waar de drumband en de muziekvereniging 'de Bazuin' ons reeds stond op te wachten. Wat een binnenkomst, de vrolijke muziek, oud en jong begeleidden de bus met kostbare inhoud bij de rondgang door het dorp. Er werd bij het centrum gestopt en nog een groepsfoto gemaakt waarna we in het centrum nog werden onthaald op heerlijke koffie en broodje (dank fam. Venema). Zeer ja zeer voldaan dankten we het bestuur voor deze prachtig geslaagde dag. De thuisblijvers hebben wat gemist. Het was een dag voor ouderen boven de 60 jaar, maar we voelden ons allemaal veel jonger. Hopelijk lukt het het volgend jaar nog grotere groep voor deze reis warm te maken. Bestuur van dorpsbelang bedankt voor deze dag. Th.M.

HUISARTS:

dokter Maltha, spreekuur volgens afspraak, tel. 1301, Stationsweg 25.

DOKTERSREGELING:

1 okt. v.d. Lugt	5 nov. Maltha	3 dec. Maltha
8 okt. Luyendijk	12 nov. v.d. Lugt	10 dec. v.d. Lugt
15 okt. Maltha	19 nov. Luyendijk	17 dec. Luyendijk
22 okt. Luyendijk	26 nov. v.d. Lugt	24 t/m 26 dec. Kerst v.d. Lugt
29 okt. v.d. Lugt		31 dec. - 1 jan. Oud en Nieuw Luyendijk

GROENE KRUIS - WIJKVERPLEGING:

spreekuur: dagelijks tussen 13.00 - 14.00 uur, telefoon wijkgebouw 1295;
uitleen verpleegartikelen: dagelijks tussen 17.00 - 17.30 uur.

FYSIOTHERAPIE:

J.R. Moorman, praktijkadres:
Bloemsteeg 6 (ingang âld Pollewei), tel. 2478/1876.

HET VERLEDEN VAN HOLWERD

De vorige keer zijn we geïndigd in de Opslach, we gaan nu onze reis weer vervolgen in de Foarstrjitte. Op de hoek, waar nu Tj. de Jong woont, woonde omstreeks 1920 Tjisse Veldema met zijn dochter Froukje. Zij was modiste en had daar een hoedenwinkel. Enkele jaren later trouwde ze met Christ Bijlstra. Het huis is na de oorlog aangekocht door electricien Jelle van Sinderen. Deze heeft het afgebroken en is daar in een nieuw gebouwd pand zijn zaak begonnen. Twee huizen verder, waar nu fam. Plekkringa woont, was de manufacturenzaak van Hendrik Kuipers. Met een grote kar, met een trekhond eronder, trok hij er wel op uit om zijn buitenklanten thuis te bedienen. Na zijn plotselinge overlijden is de winkel nog vele jaren voortgezet door zijn vrouw en dochter IJbel. Naast Kuipers woonde timmerman Sije Wiersma. Hij had zijn werkplaats achter de woning en was te bereiken langs een inrit. Twee huizen verder was de bakkerij van Jouke Adolfs Werkstra. Hij woonde daar samen met zijn twee zusters Aaltje en Hinke. Aaltje was de weduwe van Gelf Jensma en was met haar dochter Martje blijkbaar in het ouderlijk huis teruggekeerd. Omstreeks 1926 is de bakkerij overgenomen door F. Venema, maar

nu alweer vele jaren geleden als zodanig vervallen. De beide laatste huizen voor Aylvawal werden bewoond door de gebroeders Jacob en Johannes Rollingswier. Ze hadden daar een timmerzaak. Later zijn ze uitelkaar gegaan. Jacob werd taxateur voor de brandverzekering en heeft een nieuw huis aan de Stationswei gebouwd waar nu Y. v.d. Woude woont. We gaan nu het overgebleven deel van de oostzijde van de Foarstrjitte langs. Waar nu het warenhuis van D. Olivier is, woonde Feike Tilstra. Hij had daar een zaak in fietsen en naaimachines. Zijn vrouw Grietje gaf les aan de Nuts naai- en breischool en gaf ook les aan huis. Later heeft sigarenmaker Huberts er gewoond en nog weer later had G. Wijbenga er een winkel in rookartikelen en Johannes Kingma heeft er nog een groentewinkel gehad. Daarnaast was de schilderszaak van Douwe Dijkman en later van zijn zoon Kornelis. Volgens overlevering heeft in dit pand vroeger een burgemeester gewoond. Een huis verder was vanouds de slagerij van Waling Peenstra. Later hebben hier nog gewoond de slagers Efdé en Bulthuis en als laatste G. v.d. Velde. Zoals men weet heeft deze thans de slagerij beëindigd. In het grote voorname huis ernaast had Douwe J. Heeringa zijn administratiekantoor en na zijn overlijden heeft zijn zoon Jan D. Heeringa nog lange tijd het kantoor voortgezet tot het tenslotte is opgeheven. Twee huizen verder woonde schoenmaker Klaas Geerts Bijlstra. Bijlstra was de naam van een schoenmakersfamilie, misschien komen we daar later nog eens op terug. In de Bolmansteeg woonde de brandstofhandelaar Egbert van Huizen (Eibert en Aaltsje). Jentje Bosgra heeft de zaak nog lange tijd voortgezet, totdat hij is vertrokken naar Canada. In het pand dat een aantal jaren geleden uitgebrand en daarna afgebroken is, heeft de timmerman Gerben Epema gewoond en na hem Marten Kingma nog enkele jaren. Dit zal in het begin van de twintiger jaren zijn geweest. Dan hebben we als laatste van de Foarstrjitte nog de wagenmaker Willem de Vries. Hij is indertijd als knecht bij baas Lanting komen wonen, vandaar dat hij lange tijd Willem Lanting genoemd werd. Toen het eigenlijke wagenmakerswerk in verval raakte is hij nog een handel in assen en wielen enz. begonnen en gebruikte daarvoor het pand aan de overkant. We willen nu de Aylvawal (Alewâl) eens nagaan. In het eerste huis rechts had de familie Hendrik Stielstra een slagerij. Voordien moet hier een zekere "Swaantsje" gewoond hebben die sterke drank verkocht. Aan de overkant woonde Klaas Sj. Stielstra. Samen met zijn broer Roel waren ze in de twintiger jaren een stucadoorsbedrijf begonnen. Later is dit bedrijf voortgezet door de zoons van Roel, Sjoerd en Jan Stielstra, maar dezen hebben hun bedrijf vorig jaar noodgedwongen beëindigd. Hiermee is weer een stukje werkgelegenheid voor Holwerd verloren gegaan. Even verder woonde Ane Joost Posthumus. Hij was tuinman en verkocht bloemen. In de maand juli ging hij door het dorp om de talrijke lindebomen die er toen nog stonden, met sikkels en sabel te snoeien. Later is dit werk nog door zijn zoon Joost voortgezet. Naast Posthumus woonden Douwe Wiersma en zijn zoon Klaas. Zij waren beurtschippers. Samen met hun compagnons Goffe Germeraad en Klaas Hernamd en later Meint Hoekstra voeren ze tweemaal per week naar Leeuwarden. Het waren vooral zware vrachten die ze vervoerden en die werden dan woensdags en zaterdag ter plaatse bezorgd. Door het toenemende verkeer over de weg is de beurtdienst later opgeheven. Klaas Wiersma heeft nog een tijdlang een brandstofhandel gehad. De timmerzaak van Walsma is een oud familiebedrijf. Ik meen me te herinneren dat er vroeger ook gelegenheid was een borrel te drinken. Dit zal wel verband hebben gehad met de scheepvaart op Alewâl. Juist om de hoek in de Hemmingastrjitte was de timmerzaak van Ekema. Deze is omstreeks 1920 overgenomen door Bouwe Bijlstra en later verplaatst naar de Foarstrjitte waar B. Boonstra woont. Verderop aan Alewâl woonde de brandstofhandelaar Nicolaas Eelhart. Deze zaak is overgenomen en lange tijd voortgezet door J. Wijnja. Aan de overkant van de Stelwagenreed was daar nog de noodslachtplaats van Louw J. Olivier. A. Douma heeft er thans een garagebedrijf.

M.G.